

Slakt av Ullevål sykehus – en demokratisk beslutning?

Klassekampen 6.9.19

ULLEVÅL

Oluf Dimitri Røe

For å bygge et gigantsykehus på Rikshospitalet/Gaustad, gikk styrene i Helse Sør-Øst (HSØ) og Oslo universitetssykehus (OUS) inn for å «slakte» Ullevål sykehus og selge det, mot viljen til 23.000 ansatte, representert av seks valgte representanter i de to styrene. Mistilliten tvang OUS-direktør Bjørn Erikstein til å ta sin hatt og gå, men fem politisk oppnevnte representanter for OUS, som sa ja til nedleggelsen, hadde fortsatt tillit til ham.

Var dette en demokratisk prosess, og var aktørene habile? Var de uavhengige av helseministeren og hans mål om å legge ned Ullevål? For å vurdere det, må man vite noe om styringen av de regionale helseforetakene. De er oppbygd med et styre som

består av åtte personer. Fem av dem, altså flertallet, er oppnevnt av helseministeren, og tre er valgt blant de ansatte. Dermed er majoriteten i disse styrene personer som har fått en maktposisjon, og det styrehonorar som følger, direkte eller indirekte, av helseministeren.

Hvem er så de fem i OUS-styret som anbefalte HSØ å ofre Ullevål? Leder av styret, Gunnar Bovim, er professor i nevrologi. Han var først direktør for St. Olavs hospital, så direktør for Helse Midt-Norge og så rektor ved NTNU, der han nettopp trakk seg på grunn av inhabilitet. Bovim er den eneste legen av de fem, den eneste med helseutdanning og en langvarig støtte-spiller for helseforetaksmodellen. Han har dermed ingen grunn til å si systemet eller helseministeren imot.

Svein Stølen er professor i uorganisk kjemi og rektor ved Universitetet i Oslo (UiO). For UiO er det store ting i

vente da nye Gaustad Sykehus skal romme 8000 kvadratmeter nye universitetsarealer.

De siste tre er alle utdannede økonomer uten helsefaglig bakgrunn. Anne Catrine Tanum betegnes som «bok-arving», men er også omdiskutert tidligere styreleder i DNB og nå styreleder i Den Norske Opera. Med sitt store nettverk innen privat og offentlig virksomhet, er hun habil når det er snakk om å selge Ullevåltomta til private eiendomsutviklere?

Berit Kjøll er nå omstridt president i Norges idrettsforbund, anklaget for hemmelig bruk av PR-byrå for å bli valgt. Hun har tidligere hatt lederstillinger i firma som blant annet Flytoget, Huawei, Telenor og Tusenfryd og er dermed også «styregrossist» med nær tilknytning til det private næringsliv. Innsatt av hvem? Er hun skikket/habil?

Sist, men ikke minst, er tidligere departementsråd Tore Eriksen, som har vært

den nærmeste rådgiveren til fem finansministere. Eriksen ble i 2018 utnevnt til styret av Sven Gjedrem, som først ble utpekt av ministeren som styreleder i HSØ. Koblingen Eriksen-Gjedrem er tett: Eriksen overtok jobben som finansråd etter Gjedrem i 1999–2010 mens Gjedrem var Sentralbanksjef, deretter fikk Gjedrem jobben som finansråd tilbake i 2011–2015.

Gjedrem er en uttalt forkjemper for nedleggelsen av Ullevål.

Svaret på spørsmålet om dette er et demokratisk system, er et ubetinget nei. Ingen som utpekes til en maktposisjon er uhildet i forhold til den som ga dem posisjonen. Videre er kunnskapen om helsefag langt under pari blant de utpekte. Når Høie utpeker økonomen Gjedrem, som igjen utpeker sin tidligere kollega Eriksen, samt de andre, kan 23.000 ansattes styrerepresentanter si hva de vil. Aktivister kan si

hva de vil. Sp, Rødt, Venstre, Frp, KrF og Helsepartiet kan si hva de vil. Det betyr ingenting! De fem utpekte og helseministeren har full kontroll på beslutningen.

Dette er helseforetaksmodellens grunnleggende demokratiske svakhet. En person, helseministeren, gis i realiteten myndighet til å utpeke majoriteten i styret med makt til beslutninger i 50-milliardersklassen etter først å ha sagt hvilken løsning han vil ha gjennom sitt «mål-bilde». I dette tilfellet å nedlegge Norges største sykehus, Ullevål, for at den enorme tomten, fellesskapets eie, skal selges til høystbydende entreprenør. Sykehussaken i Oslo viser at denne ledelsesmodellen ikke forvalter folkets verdier på en god måte. Den er grunnleggende udemokratisk.

Oluf Dimitri Røe,
overlege Helse Nord-Trøndelag
og medlem av Helsepartiet

olufdroe@yahoo.no